

Αριθμός 3447

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΛΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Λημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Λημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση.

Τίτλος: Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (ΘΟΚ) – Απαλλαγή από Φόρο Εισοδήματος και Τέλη Χαρτοσήμου

1. Διαδικασία:

Στις 19 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Λημοσίων Ενισχύσεων, ατομική ενίσχυση, η οποία φέρει τον τίτλο «Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (ΘΟΚ) – Απαλλαγή από Φόρο Εισοδήματος και Τέλη Χαρτοσήμου». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Λημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλούμενων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Λημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Η χορήγηση της συγκεκριμένης ατομικής ενίσχυσης είχε αρχίσει κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και πρόκειται να συνεχιστεί για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων. Ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενη ενίσχυση, η οποία κοινοποιείται στον Έφορο.

2. Περιγραφή της κοινοποιηθείσας ατομικής ενίσχυσης:

(α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνα για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

(β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η προώθηση της πολιτιστικής ανάπτυξης.

(γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή πλήρους φορολογικής απαλλαγής του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου από κάθε φόρο που επιβάλλεται επί του εισοδήματός του με βάση τους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμους του 1961 μέχρι 2001 και από τα τέλη χαρτοσήμου που καταβάλλονται με βάση τους περί Χαρτοσήμων Νόμους του 1963 μέχρι 1998.

Η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος δεν ισχύει επί των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Οργανισμού.

(δ) δικαιούχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (εφεξής καλούμενος ως «ΘΟΚ»), ο οποίος εγκαθιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τους περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμους του 1970 μέχρι 1999.

(ε) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει ως νομική βάση το άρθρο 14(β) και (γ) των περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμων του 1970 μέχρι 1999.

(στ) η φοροαπαλλαγή παρέχεται στο ΘΟΚ επ' αόριστον.

(ζ) οι απώλειες των δημόσιων εσόδων δεν μπορούν να εκτιμηθούν στο στάδιο αυτό.

(η) δεν τίθεται θέμα επιστροφής των πόρων που χορηγήθηκαν βάσει της ενίσχυσης, δεδομένου ότι

οι απαλλαγές παρέχονται με βάση τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που αυτή αναφέρει.

(θ) τα μέσα παροχής πληροφοριών και διεξαγωγής έρευνας και ελέγχου που διαθέτει η Αρμόδια Αρχή είναι οι ετήσιες φορολογικές δηλώσεις εισοδήματος και οι λογαριασμοί που υποβάλλονται από το ΘΟΚ.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «δημόσια ενίσχυση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

(β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:

(i) χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η παρεχόμενη απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος και τα τέλη χαρτοσήμου σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από φόρους και τέλη που θα εισέπραττε κανονικά και άρα απώλεια δημόσιων εσόδων.

(ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού οι φορολογικές απαλλαγές που παρέχονται στο ΘΟΚ σημαίνουν ελάφρυνση από τις συνήθεις φορολογικές επιβαρύνσεις του, με αποτέλεσμα να έχει εξοικονόμηση πόρων.

(iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής, κι αυτό γιατί οι εν λόγω απαλλαγές που εισάγει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστούν εξαίρεση από την εφαρμογή του βασικού συντελεστή του φόρου εισοδήματος και των τελών χαρτοσήμου, οι οποίες δε δικαιολογούνται από τη φύση ή τη λογική του φορολογικού συστήματος, αλλά παρέχονται κατ'εξαίρεση μόνο σε συγκεκριμένη θεατρική επιχείρηση, δηλαδή το ΘΟΚ.

(iv) τέλος, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, κι αυτό γιατί οι φορολογικές απαλλαγές που παρέχονται από δημόσιους πόρους στο ΘΟΚ δύνανται να αυξήσουν τα εισοδήματά του και μειώσουν το κόστος των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που διοργανώνει, με αποτέλεσμα ο ΘΟΚ να τίθεται σε ευνοϊκότερη θέση σε σχέση με τις μη ενισχυόμενες θεατρικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του θεάτρου στην Κύπρο.

(γ) Εφόσον από τα ανωτέρω κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε αν ανήκει σε μία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που προνοούν τα άρθρα 4 και 5 του Νόμου.

Ο Έφορος στην απόφασή του με αρ. 25.06.002.51 (141.1.1.27.1.2.12) της 15ης Φεβρουαρίου 2002 έκρινε

ότι το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το ΘΟΚ, καθώς και ο πολιτιστικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων του, καταδεικνύουν ότι σκοπός της ύπαρξης και της λειτουργίας του είναι η προώθηση του θεάτρου και γενικότερα του πολιτισμού στην Κύπρο. Στην εν λόγω απόφαση κρίθηκε επίσης ότι το σύνολο των δραστηριοτήτων του ΘΟΚ δεν έχει αποκλειστικά πολιτιστικό αλλά έχει παράλληλα και επιχειρηματικό χαρακτήρα. Συνεπώς, ο περιορισμός της φορολογικής απαλλαγής στα εισοδήματα τα οποία δεν προέρχονται από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, χωρίς μάλιστα αυτές να ορίζονται από το νομικό πλαίσιο που διέπει το ΘΟΚ, δε λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης. Στο βαθμό που με βάση το νόμο του ΘΟΚ, ορισμένες δραστηριότητες του θεωρούνται μη επιχειρηματικές αλλά για τους σκοπούς του Νόμου θεωρούνται επιχειρηματικές, η φοροαπαλλαγή συνιστά δημόσια ενίσχυση.

Συμπερασματικά, κρίθηκε ότι οι ενισχύσεις που παρέχονται στο ΘΟΚ συνιστούν δημόσιες ενισχύσεις και δύνανται να εγκριθούν με βάση το άρθρο 5(1)(γ) του Νόμου, που προβλέπει τη δυνατότητα έγκρισης ενισχύσεων για την προώθηση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Βασικές, όμως, προϋποθέσεις για να εγκριθούν από τον Έφορο ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 5 είναι οι ενισχύσεις αυτές να είναι κατάλληλες και απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 5. Στη συγκεκριμένη περίπτωση εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση βρίσκεται μέσα στα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την εκπλήρωση της πολιτιστικής αποστολής του ΘΟΚ, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ο στόχος του άρθρου 5(1)(γ) χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών και του ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Το παρεχόμενο στο ΘΟΚ μέτρο της απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος και τα τέλη χαρτοσήμου αποσκοπεί στη μείωση των τρεχουσών δαπανών του χωρίς όμως ο δικαιούχος να αναλαμβάνει οποιαδήποτε υποχρέωση σε σχέση με το οικονομικό όφελος που αποκτά από την εφαρμογή του μέτρου. Πιο συγκεκριμένα, η ενίσχυση στην παρούσα της μορφή δε χρηματοδοτεί άμεσα δαπάνες του ΘΟΚ οι οποίες να σχετίζονται με την εκπλήρωση της πολιτιστικής του αποστολής ή άλλων υποχρεώσεών του. Σε αντίθεση με το μέτρο της κρατικής χορηγίας προς το ΘΟΚ, η οποία αφορά ένα επιμετρήσιμο ποσό χρηματοδότησης συγκεκριμένων δαπανών του ΘΟΚ, οι κοινοποιηθείσες φορολογικές απαλλαγές αφορούν ένα απροσδιόριστο οικονομικό όφελος, το οποίο δε δικαιολογείται από την Αρμόδια Αρχή, εφόσον δε συνδέεται με την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας εκ μέρους του ΘΟΚ ή την κάλυψη αναγκαίων δαπανών του.

Κατόπιν τούτου, οι φορολογικές απαλλαγές δεν μπορούν να είναι συμβατές με τις διατάξεις του Νόμου παρά μόνο στην περίπτωση όπου καλύπτουν μέρος των συνολικών δαπανών του ΘΟΚ. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν εξαιτίας ανακριβών υπολογισμών ο ΘΟΚ στο τέλος του οικονομικού έτους παρουσιάσει κέρδη αλλά η κρατική χορηγία, η οποία θα έχει ήδη δοθεί με βάση τις προβλεπόμενες ετήσιες δαπάνες του ΘΟΚ, δεν επαρκεί για να καλύψει το κόστος του, που θα πρέπει να περιλαμβάνει και τις φορολογικές του υποχρεώ-

σεις. Ωστόσο, το ποσό της φοροαπαλλαγής δεν πρέπει να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των συνολικών δαπανών του ΘΟΚ, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας, και των συνολικών εσόδων του.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Έφορος εγκρίνει το κοινοποιηθέν πρόγραμμα υπό τον όρο ότι η Αρμόδια Αρχή θα προβεί πριν από τις 30.4.2003 στην πιο πάνω τροποποίηση. Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή δεν τροποποιήσει το πρόγραμμα μέχρι την πιο πάνω ημερομηνία, αυτό θα πρέπει να καταργηθεί.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΛΗΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση με τίτλο «Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (ΘΟΚ) – Απαλλαγή από Φόρο Εισοδήματος και Τέλη Χαρτοσήμου» συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Στο βαθμό που με βάση το νόμο του ΘΟΚ, ορισμένες δραστηριότητες του θεωρούνται μη επιχειρηματικές αλλά για τους σκοπούς του Νόμου θεωρούνται επιχειρηματικές, η φοροαπαλλαγή συνιστά δημόσια ενίσχυση.

Το πρόγραμμα δεν είναι συμβατό με όλες τις διατάξεις του Νόμου. Ως εκ τούτου, εκδίδεται θετική απόφαση, υπό τον όρο ότι η Αρμόδια Αρχή θα προβεί μέχρι τις 30.4.2003 στην ακόλουθη τροποποίηση:

Το ποσό της φοροαπαλλαγής δεν πρέπει να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των συνολικών δαπανών του ΘΟΚ, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας, και των συνολικών εσόδων του.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε και θα πρέπει, εφόσον δεν τροποποιηθεί όπως ορίζει η παρούσα απόφαση, να καταργηθεί.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

Λευκωσία, 3 Ιουνίου 2002.

ΧΡ. ΑΝΑΡΕΦΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Λ.Ε.: 25.06.002.75 (76.1.3.11.2.2.12)